

Företags- beskattningen i ett nötskal

Projektet
Mångsidiga landsbygdsföretag

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mångsidiga landsbygdsföretag

Företags- beskattningen i ett nötskal

Svenska lantbrukssällskapens förbund
Helsingfors 2006

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

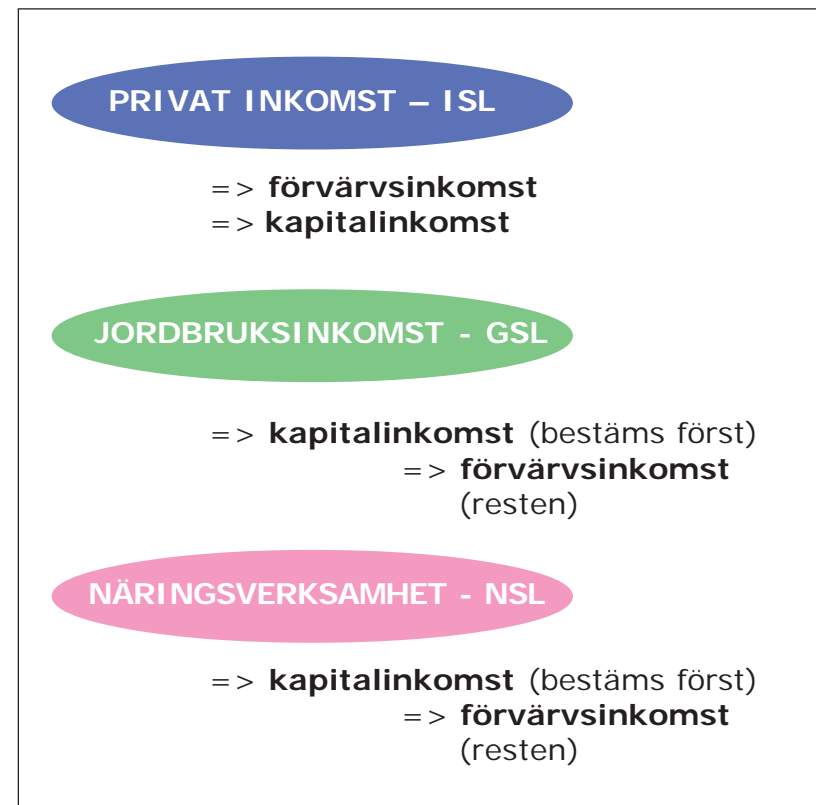
Allmänt om inkomstkällor	5
Inkomsten kan vara antingen kapital- eller förvärvsinkomst.	6
Kort om beskattningen av olika bolag	8
Exempel på hur dividend beskattas i privata aktiebolag	13
Situationer när det kan vara lönsamt med ett aktiebolag	14
Exempel 1: "Skuldsatta expanderaren"	14
Exempel 2: "Lantbruk och övrigt företag"	14
Exempel 3: "Deltidsjordbrukaren med förvärvsarbete"	15
Värt att beakta	16
Nackdelar	16
Företagsspecifika avgöranden	17

INLEDNING

När ett lantbruksföretag blir större eller verksamheten blir mera mångsidig kan det bli aktuellt för företagaren att fundera på alternativa företagsformer. Speciellt i det fall att omfattningen av binäringen utanför lantbruket växer och kanske t.o.m. blir större än det traditionella lantbruket är det skäl att överväga huruvida verksamheten borde skiljas till ett separat företag. En drivfjäder kan i många fall vara beskattningen. I det här informationshäftet behandlas beskattningen av företagsinkomst i olika bolagsformer. Särskilt behandlas vinstfördelningen i privata aktiebolag.

ALLMÄNT OM INKOMSTKÄLLOR

För att klargöra alternativen i beskattningen av företagsverksamhet är det nödvändigt att först redogöra för vissa grundläggande fakta om vårt skattesystem. Den beskattningsbara inkomsten beräknas skilt för tre olika inkomstkällor. Det är näringsverksamhet, jordbruk och privat inkomstkälla. Beskattningen av näringsverksamhet styrs av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (NSL). Beskattningen av jordbruksverksamhet regleras i inkomstskattelagen för gårdsbruk (GSL). Sådan inkomst som inte hör till någondera av dessa två utgör en privat inkomstkälla och stadgandena om beskattningen finns då i inkomstskattelagen (ISL).

De tre olika inkomstkällorna.

INKOMSTEN KAN VARA ANTINGEN KAPITAL- ELLER FÖRVARVSINKOMST

När man granskar valet av företagsform är det väsentligt att beakta att man i beskattningen skiljer mellan två inkomstslag, kapital- och förvärvsinkomst. Företagsinkomsten delas mellan dessa två. Nettoförmögenheten i företaget bestämmer kapitalinkomsten och är därmed fördelningsgrunden för företagsinkomsten. I ett företag avgörs kapitalinkomstens storlek alltid först och det resterande beloppet är förvärvsinkomst. Även för privatpersoner och dödsbon fördelas inkomsten i kapital- och förvärvsinkomst. För privatpersoner är avkastning av egendom och vinst av överlåtelse av egendom kapitalinkomst.

Kapitalinkomster:

- Ränteintäkt
- Dividend (börsnoterat bolag)
- Hyresintäkt
- Kapitalinkomst av skogsbruk
- Inkomst av marksubstans
- Överlåtelsevinst
- Kapitalinkomstandel av företagsinkomst som skall fördelas (inkomst av näringsverksamhet eller jordbruk)
- Kapitalinkomstandel av den inkomst som en delägare i en beskattnings- eller näringsammanslutning erhåller

Kapitalinkomster har en fast skatt på 28 % medan förvärvsinkomster beskattas enligt en progressiv skatt. När förvärvsinkomsten är låg är skatten lägre än 28 % men vid högre förvärvsinkomster blir den betydligt strängare (se tabellen på följande sida). Därför är förhållandet av dessa två inkomstslag avgörande när man överväger om det finns skattemässiga fördelar att hämta i någon bolagsform. Det optimala är att erhålla så mycket förvärvsinkomster att marginals-katten (skatten på en ökning av inkomsten) är 28 %. Därefter är det fördelaktigare att istället erhålla kapitalinkomster. Eurobeloppet för den optimala punkten varierar beroende på den kommunvisa skatteprocenten och kyrkoskattens storlek samt den skatteskyldiges egna avdrag (t.ex. reseavdrag). I genomsnitt ligger gränsen vid ett eurobelopp på ca 12 200. Att gränsen går här beror på att statens inkomstskatt påförs inkomster som stiger över det beloppet.

Statens inkomstskatteskala för år 2006

Beskattningsbar förvärvs- inkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på inkomst som överskrider den nedre gränsen, %
12 200 - 17 000	8	9,0
17 000 - 20 000	440	14,0
20 000 - 32 800	860	19,5
32 800 - 58 200	3 356	25,0
58 200 -	9 706	32,5

KORT OM BESKATTNINGEN AV OLIKA BOLAG

- Privat jordbruksföretagare / näringsidkare
- Personbolag: Kommanditbolag
Öppet bolag
- Andelslag
- Aktiebolag

Privat jordbruksföretagare

I privata jordbruksföretag och för yrkesutövare beskattas inkomsten i sin helhet under det år då den uppstått. Man indelar inkomsten i kapital- och förvärvsinkomst utgående från företagets nettoförmögenhet. Som avkastning/kapitalinkomst räknar man 20 % av nettoförmögenheten. Resten av resultatet är sedan förvärvsinkomst. För jordbruk är det även möjligt att alternativt yrka på att kapitalinkomstandelen skall motsvara en 10 %:s avkastning. Makar som driver företag tillsammans beskattas skilt.

Personbolag: kommanditbolag och öppet bolag

Personbolag som kommanditbolag (kb) och öppna bolag (öb) ger inga direkta skattefördelar. Det beror på att resultat som uppstår beskattas som bolagsmännens inkomst utgående från andelen i bolaget och dess nettoförmögenhet. På samma sätt som för en privat jordbrukare (näringsidkare) beräknas kapitalinkomstandelen utgående från en 20 %:s avkastning av nettoförmögenheten, dock utan möjlighet att yrka på en 10 %:s avkastning. I personbolag kan man med andra ord inte direkt påverka förvärvsinkomstandelens storlek. Vinstkapitalet kan dock lämnas in i personbolaget vilket i sin tur ökar på nettoförmögenheten. Det innebär att en större andel av personbolagets vinst kommer att vara kapitalinkomst under kommande skatteår.

Andelslag

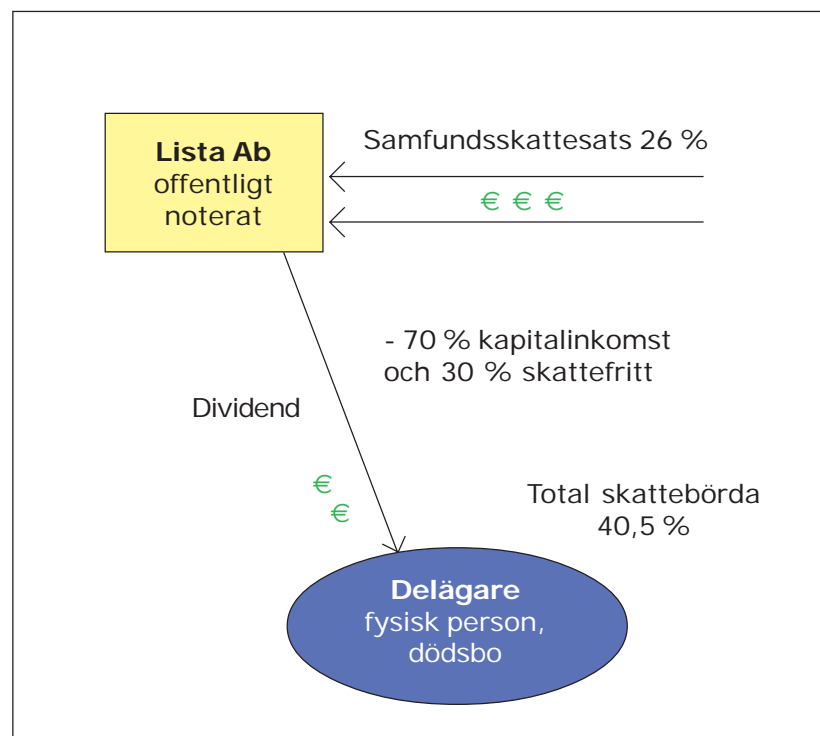
Andelslaget betalar samfundsskatt som är 26 % på vinsten. Räntan på andelskapital, placeringsandel och tilläggsandel som utdelas till en medlem av andelslaget är helt skattefri inkomst upp till 1 500 euro. Av den överskridande delen är 70 % skattepliktig kapitalinkomst och 30 % är skattefri inkomst. Andelslag kan i vissa fall vara ett bra alternativ för företag som idkar samarbete. Andelslag är en sammanlutning vars medlemsantal och kapital inte är bestämda på förhand. Ett andelslag bedriver ekonomisk verksamhet i avsikt att stödja medlemmarnas ekonomi eller näringsutövning så att medlemmarna nyttjar dess tjänster. Ett andelslag bildas ofta för i huvudsak ideella syften.

Aktiebolag

Aktiebolag (ab) är separata skatteskyldiga. På denna punkt avviker aktiebolag och andelslag från de tidigare nämnda personbolagen. Aktiebolaget betalar samfundsskatt på företagsverksamhetens vinst. Samfundsskatten är 26 %. Skatteprocenten är oberoende av resultatets storlek. Det här är egentligen orsaken till att aktiebolag i vissa fall kan

vara en beskattningsmässigt fördelaktig bolagsform. Efter att bolaget har betalat den flata skatten på 26 % har ägaren en bättre möjlighet att påverka när, hur och hur stor vinst skall delas ut. Givetvis finns här också givna ramar som måste följas.

Man skiljer mellan två olika aktiebolag. Sådana som är noterade (offentliga) och sådana som är privata. Av dividender betalda av noterade bolag räknas 70 % som skattepliktig kapitalinkomst för mottagaren. Vinst som delas ut som dividend från noterade aktiebolag utsätts för dubbelbeskattning och därför blir den totala skattebördan relativt hög, 40,5 %.

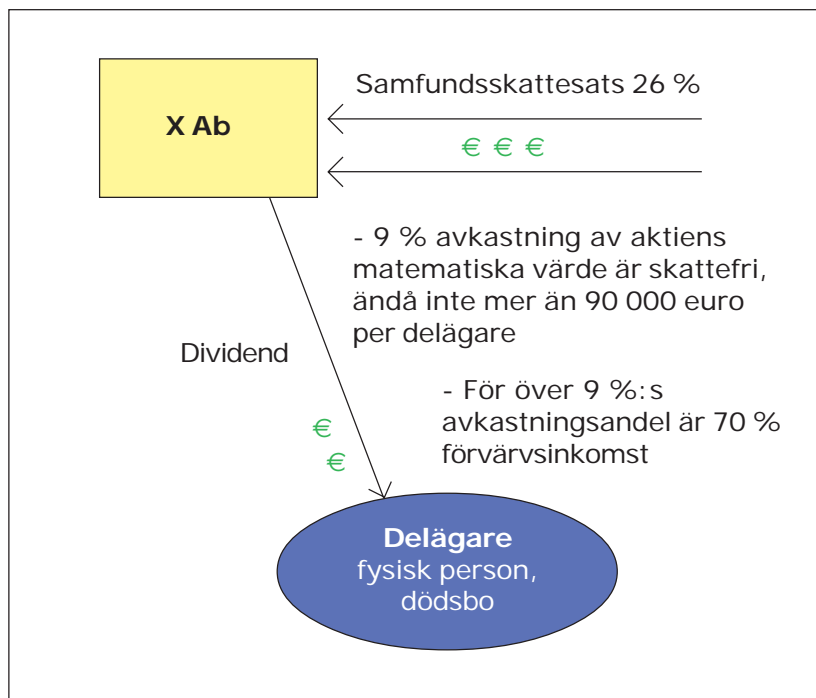

Figur 1.

Ett privat aktiebolag kan i princip dela ut vinst på olika sätt; som dividend, lön, förmåner, hyra eller förtäckt dividend. Av dessa skall den sistnämnda undvikas eftersom den är olaglig och kan medföra stränga beskattningsföljder. Till den del som marginalskatteprocenten på förvärvsinkomster är lägre på kapitalinkomster lönar det sig givetvis för aktieägare att också ta ut förvärvsinkomst ur bolaget. Detta är möjligt genom att betala ut lön eller genom förvärvsinkomstdividend.

Ett privat aktiebolag kan betala ut skattefri dividend åt aktieinnehavande fysiska personer eller dödsbon till den del som motsvarar en 9 %:s avkastning på aktiens matematiska värde. Aktiens matematiska värde fastställs utgående från aktiebolagets nettoförmögenhet. Nettoförmögenheten har därmed även i ett aktiebolag en väsentlig betydelse när man fastställer ägarens skattefria dividend. Om dividenden är högre än 9 % av aktiens matematiska värde utgör 70 % av den överstigande delen förvärvsinkomst för mottagaren. Den delen beskattas naturligtvis som förvärvsinkomst beroende på mottagarens marginals katt.

Figur 2.

För mycket stora privata aktiebolag finns ännu en aspekt som bör beaktas. Den skattefria dividenden får nämligen högst uppgå till 90 000 €. Om den överstiger det, uträknat enligt en 9 %:s avkastning på aktiens matematiska värde, beskattas den överskridande delen till 70 % som kapitalinkomst. Åtminstone inom landsbygdsföretag är en dylik situation mycket sällsynt och därför redogörs den inte mera ingående här.

EXEMPEL PÅ HUR DIVIDEND BESKATTAS I PRIVATA AKTIEBOLAG

Lantbruk AB aktiernas matematiska värde (nettoförmögenhet) är 100 000 euro.

Aktieägare Alvar Bonde, aktieinnehav 100 %. Bolaget betalar 15 000 euro dividend.

För Alvar Bonde är en 9 %:s avkastning på aktiernas matematiska värde 9 000 euro. Det beloppet är skattefri dividend. Den återstående delen ($15\ 000 - 9\ 000 = 6\ 000$ euro) beskattas 70 % som förvärvsinkomst. Den beskattningsbara förvärvsinkomsten på dividenden är således 4 200 euro.

SITUATIONER NÄR DET KAN VARA LÖNSAMT MED AKTIEBOLAG

Som konstaterats är aktiebolagets största fördel i jämförelse med andra företagsformer att man genom dividendutdelningen kan reglera inkomsten som påförs aktieägarna. Aktieägarna kan bestämma hur mycket dividend man önskar lyfta, exempelvis den del som är skattefri. Egentligen är det möjligheten att förhindra att det uppstår för höga förvärvsinkomster som kan vara den största fördelen när det gäller beskattningen av aktiebolag. Att förvärvsinkomsterna blir ofördelaktigt höga kan bero på många faktorer. Nedan några exempel.

Exempel 1: "Skuldsatta expanderaren"

Företagaren har utvidgat verksamheten, har höga skulder och därför låg nettoförmögenhet (ej möjlighet att betala kapitalinkomst). Affärsverksamheten genererar ändå redan en hög inkomst som allt beskattas som förvärvsinkomst.

Exempel 2 : "Lantbruk och övrigt företag"

Företagaren har förutom lantbruksverksamhet ett personbolag (kb) med annan företagsverksamhet. Förvärvsinkomstandelen från båda rörelserna slås ihop när företagarens förvärvsinkomster beräknas. Detta resulterar i en hög marginalskatteprocent.

Exempel 3: "Deltidsjordbrukaren med förvärvsarbete"

En deltidjordbrukare har ett bra avlönat förvärvsarbete. Jordbruksverksamheten har en låg nettoförmögenhet vilket medför att inkomsten blir förvärvsinkomst. Jordbruksinkomsten behövs inte för att finansiera företagarens levnadskostnader.

Som framkommer av exemplen krävs det att vissa kriterier uppfylls innan det är möjligt att erhålla skattefördelar. En viktig sak att fundera på är hur stor del av vinsten företagaren måste lyfta för att täcka sina levnadskostnader. Detta eftersom skattefördelarna uppstår genom att reglera uttaget ur företaget. En fördel som ett aktiebolag också kan ge är möjligheten att lättare amortera företagets skulder. Det beror på att bolaget amorterar lån med nettoinkomster, det vill säga efter samfundsskatten på 26 %. En privatperson amorterar lån efter betald förvärvsinkomstskatt som ju kan vara betydligt högre.

VÄRT ATT BEAKTA

I allmänhet kan man konstatera att aktiebolaget har en tyngre byråkrati än de andra företagsformerna. Det här gäller obligatoriska möten, protokollföring, bokföring etc. I praktiken har det visat sig att ett av de största problemen är att man måste skilja mellan aktieägarens privata ekonomi och bolagets medel. Alla utdelningar måste följa bestämmelserna om vinstutdelning. Rättshandlingar mellan delägare och bolaget skall ske till gängse pris. Dessutom finns det också många andra aspekter som måste beaktas. Speciellt för lantbruksföretag gäller det att beakta specialfrågor i skogsbeskattningen samt pensions- och stödsystemen.

NACKDELAR

- Ökad byråkrati och administration
- Bolagets ekonomi i förhållande till ägarens ekonomi
=> risk för förtäckt dividend
- Dubbelbokföring, revision och månatlig moms
- Ej skogsavdrag, ej utgiftsreservering i skogsbeskattningen
- Ej presumtiv anskaffningsutgift vid beskattning av överlåtelsevinster
- Ej rätt till lantbruksföretagarens avträdelsetöd
- Om ägoandel under 50 % ej rätt till LFÖPL
=> ej avbyttjänst

FÖRETAGSSPECIFIKA AVGÖRANDEN

Det kan rekommenderas att alltid göra en företagsspecifik utvärdering över vilken som är den bästa bolagsformen. Att välja aktiebolag som företagsform kan i vissa fall ge betydliga skattemässiga fördelar. Men det kräver trots allt en noggrann bedömning av de olika alternativen. Avslutningsvis ett exempel på hur företagsformen kan påverka beskattningen. Modellfallet kan jämföras med situationen i Exempel 1: "Den skuldsatta expanderaren".

Resultatet på ett jordbruksföretag (en företagare) är 50 000 € per år. Till följd av en investering är företagets nettoförmögenhet negativ, vilket betyder att inkomsten i sin helhet är förvärvsinkomst för företagaren. Kommunal- och kyrkoskatten är 21 %. Beskattningen på 50 000 € förvärvsinkomst är då 18 400 € (förvärvsinkomst avdragen beaktade).

Företaget görs till ett aktiebolag och företagaren lyfter lön till ett belopp på 12 000 €. På grund av detta minskar företagets beskattningsbara resultat till 38 000 €. På den summan betalar bolaget 26 % skatt, d.v.s. 9 880 €. Aktieägaren betalar 1 930 € skatt på lönen. Sammanlagt är skatterna således 11 810 €, under förutsättning att ingen dividend utbetalas.

Tack vare bolaget sjönk skatterna med 6 590 €. Bolaget kan lättare amortera lånen och företagets nettoförmögenhet stiger snabbare. Det ger i sin tur möjlighet att i framtiden dela ut skattefri dividend åt aktieägaren.

När bolaget betalar ut lön måste man ännu beakta att arbetsgivarens socialskyddsavgift bör erläggas (2,958 % år 2006). Om aktieägaren är en LFÖPL-försäkrad majoritetsägare behöver man inte betala pensionsförsäkrings- eller olycksfallsförsäkringspremier på lönen. I detta exempel måste man även minnas att om företagaren inte kan leva på lönen ($12\,000 - 1\,930 = 10\,070$ € netto), och lönen som betalas höjs, minskar skattefordelen genast. En möjlig lösning är att företagaren har andra inkomster från t.ex. virkesförsäljning som kan bestrida en del av levnadskostnaderna tills företaget kan betala skattefri dividend.

Företagsbeskattningen i ett nötskal

När ett lantbruksföretag blir större eller verksamheten blir mera mångsidig kan det bli aktuellt för företagaren att fundera på alternativa företagsformer.

Speciellt i det fall att omfattningen av binäringen utanför lantbruket växer och kanske t.o.m. blir större än det traditionella lantbruket är det skäl att överväga huruvida verksamheten borde skiljas till ett separat företag. En drivfjäder kan i många fall vara beskattningen.

I det här informationshäftet behandlas beskattningen av företagsinkomst i olika bolagsformer. Särskilt behandlas vinstfördelningen i privata aktiebolag.

